

YÖNETMELİK

Aksaray Üniversitesinden:

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM VE

SINAV YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Aksaray Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlar ile ilgili esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik; Aksaray Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezli yüksek lisans ve tezsiz yüksek lisans, doktora/sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim-öğretim ile bilimsel araştırma ve uygulama faaliyetlerine ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) AKTS (ECTS) Kredisi: Avrupa Kredi Transfer Sistemi kapsamında kazanılan, bir kredisi 25-30 saatlik çalışma yüküne karşılık gelen ve programlarda bir yarıyıldan 30, bir yılda da 60 olan kredileri,

b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,

c) Anabilim Dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde Enstitü için tanımlanan ve Enstitüde eğitim programı bulunan anabilim dalını,

ç) Anabilim Dalı Akademik Kurulu: Enstitüde eğitim programları açılmasına izin verilmiş olan anabilim, bilim dalı başkanlarından ve lisansüstü düzeyde ders veren/uzmanlık alan dersi açmış olan öğretim üyelerinden oluşan kurulunu,

d) Anabilim Dalı Başkanı: Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde anabilim dalı için tanımlanan anabilim dalı başkanını,

e) Bilim Dalı: 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulunun olumlu görüşü alınarak Senato tarafından açılmasına karar verilen bilim dallarını,

f) Bilim Dalı Başkanı: Komite, jüri karar ve raporlarını Enstitüye bildiren ve lisansüstü düzeydeki eğitim-öğretimin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmesinden Enstitü Müdürlüğüne karşı sorumlu olan bilim dalı başkanını,

g) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve tez çalışması dönemlerinde rehberlik etmek üzere Enstitü Yönetim Kurulu tarafından atanan öğretim elemanını,

ğ) Enstitü: Aksaray Üniversitesine bağlı Fen Bilimleri ve Sosyal Bilimler Enstitülerini,

h) Enstitü Kurulu (EK): İlgili Enstitü Kurulunu,

- i) Enstitü Yönetim Kurulu (EYK): İlgili Enstitü Yönetim Kurulunu,
- ii) KPDS: Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- j) Kredi: Bir lisansüstü dersin yarıyıl kredi değeri olup; bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık ders saatinin tamamının karşılığının sayısal ağırlık birimini,
- k) Rektörlük: Aksaray Üniversitesi Rektörlüğünü,
- l) Senato: Aksaray Üniversitesi Senatosunu,
- m) Tez: Tezli yüksek lisans, doktora/sanatta yeterlik eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel bir çalışmayı,
- n) ÜDS: Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavını,
- o) Üniversite: Aksaray Üniversitesini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Eğitim-Öğretime İlişkin Esaslar

Lisansüstü eğitim programlarının kapsamı

MADDE 4 – (1) Lisansüstü eğitim programları; yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarından oluşur. Lisansüstü programlar Enstitü anabilim dalları ile aynı adı taşır. Bu anabilim/anasanat dallarının alt dallarına ait programlar Enstitüde bilim/sanat dalı olarak ifade edilir. Ayrıca, Rektörün önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile Enstitüde anabilim/anasanat dallarından farklı ad taşıyan bir lisansüstü eğitim programı da açılabilir.

(2) Yüksek lisans programı; yurt içi veya yurt dışı bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması veya buna eşdeğer bir derece almış olanların, belirli bilim/sanat alanlarında uzmanlaşmaları, doktora/sanatta yeterlik düzeyine hazırlanmaları veya özel bilgi ve uygulama yeteneklerini geliştirmeleri amacıyla yapacakları, eğitim-öğretim, bilimsel/sanatsal araştırma ve uygulama etkinliklerini kapsayan bir programdır. Yüksek lisans programı, tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir.

(3) Doktora/sanatta yeterlik programı; yurt içi veya yurt dışı bir yükseköğretim kurumundan lisans veya yüksek lisans diplomasına, hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli tıp, diş hekimliği ve veteriner fakülteleri diplomasına, eczacılık ve fen fakültesi lisans veya yüksek lisans derecesine veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olanların başvurabileceği, eğitim-öğretim, bilimsel/sanatsal araştırma ve uygulama etkinliklerini kapsayan bir programdır.

Lisansüstü programlarının açılması

MADDE 5 – (1) Enstitü, Yükseköğretim Kurulunca onaylanan dallarda ve düzeylerde lisansüstü programlar yürütür. İlgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulu kararı, Enstitü Kurulunun önerisi, Senatonun uygun görüşü ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile Enstitüde yeni programlar açılabilir.

(2) Lisansüstü programların düzenlenip yürütülmesinde anabilim/anasanat dalı bütünlüğü esas alınır. Ayrıca öğrencilerin ders seçimi ve değişik alanlarda uzmanlaşmalarına da imkân sağlanır.

(3) Anabilim/anasanat dalı akademik kurullarınca önerilen programlar veya değişiklik önerileri Enstitü Kurulunca onaylandıktan sonra Senato tarafından karara bağlanır. Enstitü Yönetim Kurulu ayrıca diğer yükseköğretim/araştırma kurum ve kuruluşları ile işbirliği yaparak ortak programlar yürütmeye Rektörlük onayı ile karar verebilir.

(4) Eğitim ve öğretim yarıyıl esasına göre düzenlenir. Güz ve bahar yarıyıllarına ek olarak, staj ve yaz kursları ya da yaz dönemi düzenlenip açılabilir. Bunların süresi ve şekli, ilgili kurulların önerisi üzerine Senato tarafından karara bağlanır.

(5) Ortak lisansüstü eğitim ve öğretim programları çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlarda ilgili mevzuat

hükümleri uygulanır.

Öğretim dili

MADDE 6 – (1) Enstitüde dersler Türkçe olarak verilir. Ancak, anabilim/anasanat dalı akademik kurul ve Enstitü Kurulunun teklifi, Senatonun onayı ile belirli bir lisansüstü programda yer alan dersler, uygulamalar ve sınavlar tamamen veya kısmen yabancı dilde yapılabilir. Tezler ve bunlara ilişkin raporlar Türkçe yazılır. Ancak ilgili akademik kurulun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile tezler ve bunlara ilişkin raporlar yabancı bir dilde de yazılabilir.

Anabilim dalına ilişkin esaslar

MADDE 7 – (1) Anabilim/anasanat dallarının; lisansüstü eğitim programları, eğitim hedefleri, programlara giriş ve mezuniyet koşulları, programların içerdiği zorunlu ve seçmeli dersleri, bunların kredileri ve benzeri konulara ilişkin esaslar, anabilim dalları akademik kurullarının teklifi, Enstitü Kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile her yıl Mayıs ayında belirlenir.

Lisansüstü programların kontenjanları, başvuru koşulları ve ilanı

MADDE 8 – (1) Lisansüstü programlara alınacak öğrenci kontenjanları ve başvuru koşulları, anabilim dalı başkanlığı ve/veya Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından program açılmasına izin verilen bilim dalı başkanlığının teklifi, anabilim dalı akademik kurulunun önerisi üzerine Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanmak üzere Üniversite Yönetim Kuruluna sunulur. Enstitünün öğrenci kabul edeceği lisansüstü programları, bu programlara kabul edilecek öğrenci kontenjanları, başvuru koşulları, başvuru için gerekli belgeler, başvuru ve sınav tarihleri Rektörlükçe ilan edilir. Öğrenci adayından kayıt sırasında, kayıt için istenen belgelerin aslı veya ilgili Enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Adli sicil belgesi ve askerlikle ilişkisinin bulunup bulunmadığına dair öğrenci adayının beyanı esas alınır ve kaydı yapılır.

Derslerin açılması ve ders sorumluları

MADDE 9 – (1) Her yarıyıl açılacak dersler ve bunların sorumlu öğretim elemanları, anabilim dalı akademik kurulunca belirlenerek, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ile Enstitü Yönetim Kurulunca karara bağlanır ve ilan edilir.

(2) Lisansüstü düzeydeki dersler, öğretim üyeleri veya doktoralı öğretim elemanları tarafından verilebilir. İlgili anabilim dalı akademik kurulunun önerisi, Enstitü Yönetim Kurulunun teklifi ve Üniversite Yönetim Kurulunun kararı ile Üniversite dışındaki öğretim üyelerince de ilgili Enstitüde ders açılabilir.

(3) Lisansüstü programlarında bir öğretim elemanının bir yarıyıldan ne kadar ders açacağına ilgili Enstitü Yönetim Kurulu karar verir. Dönem projesi, seminer çalışması ve uzmanlık alan dersi bu derslerden sayılmaz.

Danışmanlar

MADDE 10 – (1) Enstitü Yönetim Kurulu, lisansüstü programa ilk kayıt yaptıran her öğrenci için, anabilim dalı akademik kurul kararı ve ilgili anabilim dalı başkanlığının görüşü doğrultusunda bir danışman görevlendirir. Tez çalışması niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile ikinci tez danışmanı da atanabilir.

(2) Danışman atanıncaya kadar danışmanlık görevi anabilim dalı başkanı tarafından yürütülür.

(3) Tezli yüksek lisans programı ve doktora programı öğrencileri için en geç birinci yarıyılın sonuna kadar danışman atanır.

(4) Tezsiz yüksek lisans programı öğrencileri için ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığınca en geç birinci yarıyılın sonuna kadar ders seçiminde ve dönem projesi dersinin yürütülmesinde öğrenciye yardımcı olacak danışman önerilir ve Enstitü Yönetim Kurulunca danışman atanır. Danışman, danışmanlık yaptığı öğrenciler için dönem projesi dersi açmak zorundadır. Danışmanlık görevi ders yükünden sayılmaz.

(5) Yüksek lisans ve doktora danışmanları, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile atanır. Doktoralı öğretim elemanları da danışman olarak atanabilir. Zorunlu durumlarda başka bir yükseköğretim kurumunda çalışan ve belirlenen koşullara sahip olan bir öğretim üyesi danışman olarak atanabilir. Gerekli izinleri almak koşuluyla emekli bir öğretim elemanı da danışman olarak atanabilir. Danışmanın önerisi

anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla diğer kurum ve kuruluşlarda görev yapan doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip uzmanlar da ikinci tez danışmanı olarak atanabilir.

(6) Danışman, danışmanlık yaptığı öğrencilere uzmanlık alan dersi açmak zorundadır. Uzmanlık alan dersi, her yarıyıl ve yaz tatillerinde de devam eder.

(7) Yurtiçi ve yurtdışındaki üniversitelerle işbirliği protokolleri veya Yükseköğretim Kurulu öğretim üyesi değişim programları kapsamında, anabilim dalı akademik kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile farklı üniversitelerden öğretim üyeleri danışman olarak atanabilir.

(8) Herhangi bir nedenle danışman atanamayan öğrenciye, Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile birinci yarıyıl sonuna kadar bir danışman atanır.

(9) Danışmanın izin, hastalık, yurt dışı seyahat ve benzeri nedenlerle mazeretli olması halinde süresinde onaylanması gereken belgeler ilgili anabilim/anasanat dalı başkanınca onaylanır.

(10) Herhangi bir nedenle danışman değişikliği, danışmanın önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile yapılır. Danışmanlık görevini yürütemeyecek düzeyde hastalık durumunda veya altı aydan fazla yurt dışı görevlendirmelerde anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile öğrenciye yeni bir danışman tayin edilir.

Lisansüstü programlara giriş jürileri

MADDE 11 – (1) Lisansüstü giriş jürileri aşağıdaki esaslar çerçevesinde belirlenir:

a) Lisansüstü programlar için giriş jürisi oluşturulur. Jüriler, ilgili bilim dalı öğretim üyeleri ve anabilim dalı öğretim üyeleri arasından, ilgili anabilim dalı akademik kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile belirlenen üç veya beş asıl ve iki yedek üyeden oluşur.

b) Giriş jürileri, Enstitü Müdürlüğü tarafından belirlenen tarih, saat ve yerde toplanır. Değerlendirme ve sıralama işlemleri tamamlanarak jüri üyeleri tarafından imzalanmış liste, tutanak ve adaylara ait başvuru evrakı jüri başkanı tarafından en geç iki gün içerisinde ilgili Enstitü Müdürlüğüne teslim edilir. Sonuçlar ilgili Enstitü Müdürlüğü tarafından ilan edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lisansüstü Programlara Başvuru, Öğrenci Kabulü ve Kayıtlara İlişkin Esaslar

Başvuru

MADDE 12 – (1) Lisansüstü programlara başvuracak adaylar, ilanda belirtilen başvuru süresi içinde ve istenen belgelerle birlikte Enstitüye başvurur.

(2) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarına başvurulara ilişkin esaslar şunlardır:

a) Başvuracak adayların lisans diplomasına sahip olmaları gerekir. Lisans derecesini yurt dışından almış olan adayların Yükseköğretim Kurulundan alınacak diploma denklik belgesine sahip olmaları gerekir. Farklı alanlarda lisans öğrenimi gören adaylara anabilim dallarınca bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

b) Adayların son üç yıl içinde ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 55 standart puan almış olmaları gerekir. Son beş yıl içinde uluslararası geçerliliği olan Graduate Management Admission Test (GMAT) veya Graduate Record Examination (GRE) sınavında başarılı olan adayların puanları ALES sınavı yerine geçerli sayılabilir.

c) ÜDS veya KPDS'den veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen bir dil sınavından alınan puan, yabancı dil belgesini ibraz etmek şartıyla genel başarı değerlendirmesine katkı sağlar. Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen bir sınavdan alınan yabancı dil puanı ilgili kurulun eşdeğerlik tablosu esas alınarak değerlendirilir.

(3) Doktora programlarına başvurulara ilişkin esaslar şunlardır:

a) Başvuracak adayların lisans ve/veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları gerekir. Farklı alanda lisans veya yüksek lisans öğrenimi gören adaylara anabilim dallarınca bilimsel hazırlık programı uygulanabilir. Lisans veya

yüksek lisans derecesini yurt dışından almış olan Türk veya yabancı uyruklu adayların Yükseköğretim Kurulundan alınacak diploma denklik belgesine sahip olması gerekir.

b) Yüksek lisans derecesine sahip olan adaylardan son üç yıl içinde ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 55 puan alanlar ile lisans diplomasıyla başvuran adaylardan son üç yıl içinde ALES'ten en az 70 puan alanlar başvurabilir. Son beş yıl içinde uluslararası geçerliliği olan GMAT veya GRE sınavında başarılı olan adayların puanları ALES sınavı yerine geçerli sayılabilir.

c) Lisans diploması ile doktora programına başvuran adayların mezuniyet not ortalaması en az 3.00/4.00 olması gerekir. 100'lük sistemdeki notların 4'lük sistemdeki karşılıkları Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan tabloya göre yapılır.

ç) Doktora programına müracaat edecek adayların ÜDS veya KPDS'den 55 ve üzeri puan veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen bir sınavdan bu puana eşdeğer puan almış olması şartı aranır.

(4) Tezli yüksek lisans ve doktora programı başvurularında bilimsel etkinlik puanı, ilgili Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek esaslar doğrultusunda hesaplanır.

(5) İlgili anabilim/anasanat dalı, akademik kurulunun teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile asgari başvuru şartlarından daha yüksek puanlarda belirleyebilir.

Genel başarı değerlendirme

MADDE 13 – (1) Tezli yüksek lisansta başarı değerlendirmesine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Başvurusu kabul edilen adayların başarı değerlendirme ALES, lisans mezuniyet not ortalaması, yabancı dil ve bilimsel etkinlik puanları dikkate alınarak yapılır. Genel başarı notu ALES'in % 50'si, lisans mezuniyet notunun % 30'u, yabancı dil puanının % 10'u ve bilimsel etkinlik puanının %10'u alınarak hesaplanır. Adaylar, genel başarı notlarına göre sıralanarak kontenjanlar kadar asıl ve yedek aday belirlenebilir.

b) Adayların başarılı sayılabilmesi için genel başarı notunun 100 üzerinden en az 50 olması gerekir.

c) Enstitü Yönetim Kurulunun onayıyla değerlendirme sonucu ilan edilir. Genel başarı notu aynı olan adaylar için ALES puanı, eşitlik devam ettiği takdirde de lisans mezuniyet not ortalaması dikkate alınarak sıralama yapılır.

(2) Tezsiz yüksek lisansta başarı değerlendirmesine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Başvurusu kabul edilen adayların başarı değerlendirme ALES, lisans mezuniyet not ortalaması ve yabancı dil puanları dikkate alınarak yapılır. Genel başarı notu ALES'in % 50'si, lisans mezuniyet notunun % 40'ı, yabancı dil puanının % 10'u alınarak hesaplanır. Adaylar, genel başarı notuna göre sıralanarak kontenjanlar kadar asıl ve yedek aday belirlenebilir.

b) Adayların başarılı sayılabilmesi için genel başarı notunun 100 üzerinden en az 50 olması gerekir.

c) Enstitü Yönetim Kurulunun onayıyla değerlendirme sonucu ilan edilir. Genel başarı notu aynı puana sahip olan adaylar için ALES puanı, eşitlik devam ettiği takdirde de lisans mezuniyet not ortalaması dikkate alınarak sıralama yapılır.

(3) Doktora programlarında başarı değerlendirmesine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Başvurusu kabul edilen adayların başarı değerlendirme ALES, lisans veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması, yabancı dil ve bilimsel etkinlik puanları dikkate alınarak yapılır. Genel başarı notu ALES'in % 50'si, lisans mezunları için lisans not ortalamasının, yüksek lisans mezunları için yüksek lisans not ortalamasının % 30'u, yabancı dil puanının % 10'u ve bilimsel etkinlik puanının %10'u alınarak hesaplanır. Adaylar, genel başarı notuna göre sıralanarak kontenjanlar kadar asıl ve yedek aday belirlenebilir.

b) Adayların başarılı sayılabilmesi için genel başarı notunun 100 üzerinden en az 60 olması gerekir. Enstitü Yönetim Kurulunun onayıyla değerlendirme sonucu ilan edilir. Genel başarı notu aynı puana sahip olan adaylar için ALES puanı, eşitlik devam ettiği takdirde de lisans veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması dikkate alınarak sıralama yapılır.

Bilimsel hazırlık programları

MADDE 14 – (1) Bilimsel hazırlık programı, yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik düzeyinde uygulanır ve öğrenci kabulüne ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

(2) Lisans ve/veya yüksek lisans derecesini, başvurdukları lisansüstü programından farklı alanlarda almış olan lisansüstü öğrencilerinin eksiklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(3) Öğrencinin alması gereken dersler, anabilim dalı akademik kurulunun teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile belirlenir. Bilimsel hazırlık programında alınan dersler, ilgili lisansüstü programı için gerekli görülen derslerin yerine geçemez.

(4) Bilimsel hazırlık programı en fazla iki yarıyılı kapsar. Bilimsel hazırlık programında geçirilen süre, bu Yönetmelik hükümlerinde belirtilen lisansüstü program sürelerine dâhil edilmez.

(5) Bilimsel hazırlık programı çerçevesinde yüksek lisans öğrencisine lisans dersi, doktora/sanatta yeterlik öğrencisine lisans ve/veya lisansüstü dersleri verilebilir. Bilimsel hazırlık programının her yarıyıl için 17 krediyi aşmaması gerekir.

(6) Bilimsel hazırlık programına kayıt yaptıran öğrencinin danışmanlığı, bilimsel hazırlık programı tamamlanıncaya kadar anabilim dalı başkanı tarafından yürütülür. Bu danışmanlık görevi, ders yükünden sayılmaz.

Enstitüye kayıt

MADDE 15 – (1) Lisansüstü programlara kayıt hakkı kazanan adayların listesi Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kesinleşir. Sonuçlar Enstitü Müdürlüğü tarafından ilan edilir. Kayıtlar, Senato tarafından kabul edilip ilan edilen Enstitü akademik takviminde belirtilen günlerde yapılır. Kazanan adaylar, Enstitü tarafından istenen belgeleri, süresi içinde Enstitüye vererek kesin kayıtlarını yaptırırlar. Süresi içinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar kayıt haklarını kaybederler. Bu adayların yerine, yedek adaylar arasından genel başarı notu sırası esas alınarak kabul edilir.

Yatay geçişle öğrenci kabulü

MADDE 16 – (1) Başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programlarından, Enstitünün eşdeğer lisansüstü programlarına yatay geçiş yapmak istediğini bir dilekçe ile Enstitüye bildiren öğrenci, anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir.

(2) Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulüne ilişkin esaslar şunlardır:

a) Yatay geçiş yapacak öğrencinin; başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programlarında en az bir yarıyılı başarı ile tamamlaması ve yatay geçiş yapmak istediği programın başvuru şartlarını sağlaması gerekir.

b) Lisansüstü tez aşamasında yatay geçiş yapmak isteyen öğrenciler kredi eşdeğerliği ve ders uyumu koşulları dikkate alınarak ilgili programa kabul edilebilirler. Kredi eşdeğerliği ve ders uyumunun sağlanmaması durumunda ilgili anabilim dalı akademik kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile kredi eşdeğerliği ve ders uyumunu sağlayan ders veya derslerin alınması şartıyla ilgili programa kabul edilebilirler.

c) Doktora/sanatta yeterlik tez aşamasında yatay geçiş yapmak isteyen öğrenciler yeniden yeterlik sınavına girmek koşuluyla ilgili programa kabul edilebilirler.

ç) Anabilim/anasanat ve bilim dalları arasında yatay geçişler, ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile yapılabilir.

d) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programları arasında yatay geçiş yapılmaz.

e) Yurtdışı lisansüstü eğitim programlarından yatay geçiş yapılmaz.

f) Vakıf üniversiteleri ve uzaktan eğitim yüksek lisans programlarından yalnızca tezsiz yüksek lisans programlarına yatay geçiş yapılabilir.

(3) Öğrencinin kabul edileceği programdaki derslerin hangilerinden muaf tutulacağı ve alacağı dersler anabilim dalı akademik kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenir.

(4) 2547 sayılı Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine veya 33 üncü maddesine göre Enstitüde veya Üniversitede bir birimde araştırma görevlisi kadrosuna atanıp başka bir üniversitede lisansüstü eğitim-öğretim gören öğrenciler, Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile herhangi bir şart aranmaksızın yatay geçiş yapabilirler.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 17 – (1) Bir yükseköğretim kurumunda lisans ya da lisansüstü programa kayıtlı ya da bu öğrenimlerini tamamlamış, ancak belirli bir konuda bilgi ve uygulama becerilerini arttırmak isteyen öğrenciler, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile özel öğrenci statüsünde kabul edilerek, belirlenen derslere devam edebilirler. Bu statüdeki öğrenciler toplamda 9 kredilik derse kayıt yaptırabilirler. Bu öğrenciler tam zamanlı öğrenciler gibi izledikleri derslerin bütün koşullarına uymak ve derslerin bütün gereklerini yerine getirmek durumundadırlar.

(2) Özel öğrenciler öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

(3) Tam zamanlı öğrencisi bulunmayan derslere özel öğrenci kabul edilemez.

(4) Bir yükseköğretim kurumunda lisans ya da lisansüstü programa kayıtlı öğrenciler, özel öğrenci statüsünde aldıkları dersler için herhangi bir ücret ödemezler.

(5) Bir yükseköğretim kurumunda kayıtlı olmayan özel statüdeki öğrencilerden Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen miktarda katkı payı alınır.

Yabancı uyruklu öğrenci kabulü

MADDE 18 – (1) Yabancı uyruklu öğrencilerin Üniversiteye kabulü YÖK ve Senato kararlarına göre yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kayıt Yenileme, Kredi, Ders Sınavları, Değerlendirme, İlişik Kesme

ve Mazeretlere İlişkin Esaslar

Kayıt yenileme

MADDE 19 – (1) Öğrenci her yarıyılıda kaydını yenilemek zorundadır. Senato tarafından belirlenen süre içinde katkı payını yatırmayan ve kaydını yenilemeyen öğrenci, o yarıyıl için başarısız sayılır ve öğrencilik haklarından yararlanamaz. Kayıt yenilemeyen öğrencilerin kayıt yenilemedikleri süreler azami öğrenim süresinden sayılır.

(2) Önceki yıllardan kayıtlı öğrenci, her yarıyıl başında akademik takvimde gösterilen süre içinde, öğrenci katkı payını yatırdıktan sonra danışmanın onayıyla ders kaydını yaptırmaması gerekir.

(3) Katkı payını belirtilen süre içinde yatırmış olan, ancak haklı ve geçerli bir mazereti nedeniyle ders kaydını veya onayını belirlenen tarihte yaptıramamış öğrencinin, mazeretinin Enstitü Yönetim Kurulunca kabul edilmesi halinde, ekle-sil günlerinde ders kaydını yaptırmaması gerekir.

Kredi sınırları

MADDE 20 – (1) Lisansüstü öğrencileri bir yarıyılıda en fazla 15 kredilik ders alabilirler.

(2) Lisansüstü öğrencileri, danışmanın ve anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla, izlediği programın ders yüküne sayılmak üzere Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarının lisansüstü programlarında verilmekte olan derslerden de alabilir. Ancak, bu dersler toplamda 9 krediyi geçemez.

(3) Doktora/sanatta yeterlik öğrencileri programlarından bir öğrenci almak zorunda olduğu toplam kredi miktarının yarısından fazlasını aynı öğretim üyesinden alamaz.

Ders ekleme, bırakma ve değiştirme

MADDE 21 – (1) Yarıyıl başında, danışman onayı ile ders alarak kayıt yaptıran öğrenciler, akademik takvimde belirtilen ders ekle-sil haftasında danışmanın uygun görüşünü de alarak, o yarıyılın öğretim programında açılan başka

dersleri alabilir ya da aldıkları bazı dersleri bırakabilir.

(2) Ders değişiklikleri, Senato tarafından kabul edilen akademik takvimde belirlenen ders ekle-sil haftası içinde yapılır. Açılan bir dersin ekle-sil ve değiştirme günleri içinde öğrenci sayısındaki yetersizlik nedeniyle kapanma durumuna gelmesi halinde ders değişikliği yapılmaz.

Uzmanlık alan dersi

MADDE 22 – (1) Uzmanlık alan dersi; yüksek lisans ve doktora programları için ayrı olmak koşuluyla, tez danışmanı tarafından yürütülmek ve danışmanlık görevinin sonuna kadar izinli ve görevli olduğu günler dışındaki zamanlarda, her yarıyıl ve yaz tatillerinde devam etmek üzere açılabilir. Uzmanlık alan dersine ilişkin ilkeler Senato tarafından belirlenir ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından uygulanır.

(2) Uzmanlık alan dersi; Enstitü Yönetim Kurulu tarafından tez danışmanının atandığı tarihte başlar ve Enstitü Yönetim Kurulunca öğrencinin mezuniyetine karar verildiği tarihe kadar devam eder. Her öğrenci, danışmanı adına açılan uzmanlık alan dersini almakla yükümlüdür. Uzmanlık alan dersi kredisiz olup, değerlendirmesi başarılı veya başarısız şeklindedir.

Kredi transferi

MADDE 23 – (1) Herhangi bir diploma için kullanılmamış olmak şartıyla bir öğrencinin; son üç yıl içinde herhangi bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programlarından alıp başardığı dersler veya lisans öğrencisi iken lisansüstü programlardan alıp başardığı dersler, danışmanı ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile kayıtlı olduğu programa kredi ve başarı notu ile birlikte aktarılabilir veya muaf tutulabilir. Ancak, aktarılacak veya muaf tutulacak derslerin toplamı oniki krediyi aşamaz.

(2) Karşılıklı değişim programları çerçevesinde yurtdışındaki üniversitelerden alınan dersler; eğitim programında eşdeğer olan veya yerine sayılabilecek dersler ilgili ana bilim/ana sanat dalı ve Enstitü Yönetim Kurulu kararları ile değerlendirilir.

(3) Herhangi bir yüksek lisans programı süresince alınarak bu program için geçerli sayılan krediler, doktora programına transfer edilemez.

(4) Yüksek lisans programlarında alınıp başarılı olunan dersler, doktora programlarında tekrar alınmaz.

Devam zorunluluğu

MADDE 24 – (1) Teorik ve uygulamalı derslere devam zorunludur. Teorik derslerin % 30, uygulamalı derslerin % 20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenci, o ders ya da derslerin yarıyıl sonu sınavlarına alınmaz ve devamsız sayılır.

Sınavlar

MADDE 25 – (1) Yıl boyunca yapılacak sınavlar şunlardır:

a) Ara sınav: Derslerde en az bir ara sınav yapılır. Yarıyıl süresince yaptırılan proje, ödev, laboratuvar, atölye ve benzeri çalışmalar da ara sınav yerine geçebilir.

b) Yarıyıl sonu sınavı: Bir dersin yarıyıl sonu sınavı, o dersin tamamlandığı dönemin sonunda yapılır. Devam koşulunu yerine getirdiği halde yarıyıl sonu sınavına girmeyen öğrenci başarısız sayılır.

c) Mazeret sınavı: Mazeret sınavı ara sınavlar yerine kullanılabilir. Mazereti, Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kabul edilen öğrenci, ara sınav haklarını aynı yarıyıl içinde kullanır. Mazeret sınavı tarihi anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Ders başarı notu

MADDE 26 – (1) Bir dersteki başarı durumu ders başarı notu ile belirlenir. Ders başarı notu, öğrencinin yarıyıl içinde ara sınavlar, uygulamalı çalışmalar, ödevler gibi çalışmalarda gösterdiği başarı ve yarıyıl sonu sınavı birlikte değerlendirilmesi ile elde edilir. Ara sınavların ders başarı notuna etkisi en çok % 50 olabilir.

(2) Sınavların değerlendirilmesinde aşağıdaki puanlama sistemi uygulanır:

<u>a) Puanlar</u>	<u>Notlar</u>	<u>Katsayılar</u>
90-100	AA	4.00
85-89	BA	3.50
75-84	BB	3.00
70-74	CB	2.50
60-69	CC	2.00
55-59	DC	1.50
50-54	DD	1.00
00-49	FF	0.00

b) Ayrıca aşağıdaki harf notlarından;

- 1) BL: Kredisiz derslerde başarılı,
  - 2) BZ: Kredisiz derslerde başarısız,
  - 3) DZ: Devamsızlık nedeniyle yarıyıl sonu sınavına girme hakkı olmadığından başarısız,
  - 4) FF: Başarısız,
  - 5) M: Muaf,
  - 6) H: Mazeretli
- olarak tanımlanır.

c) Bir dersten başarılı sayılmak için yüksek lisans öğrencilerinin en az CB, doktora öğrencilerinin ise en az BB notu almış olmaları gerekir.

ç) Bir dersten CC, DC, DD, FF, DZ ve BZ notlarından birini alan yüksek lisans öğrencisi ile bir dersten CB, CC, DC, DD, FF, DZ ve BZ notlarından birini alan doktora öğrencisi başarısız sayılır.

d) M notu, bir başka üniversiteden nakil yolu ile gelen öğrencilerin önceden almış oldukları ve denkliği ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine Enstitü Yönetim Kurulunca kabul edilerek başarılı sayılan dersler için verilir. M ve BL notu, not ortalama hesaplarına dâhil edilmez.

e) Karşılıklı değişim programları çerçevesinde yurt dışındaki üniversitelerden alınan derslerden kazanılan AKTS kredilerinin harf karşılıklarının bu fıkranın (a) bendinde gösterilen üniversite kredi sistemine dönüştürülmesinde Senato tarafından kabul edilmiş olan eşdeğerlik tablosu esas alınır.

Ders tekrarı

MADDE 27 – (1) Anabilim/anasanat dalı başkanlığının ve danışmanın ortak önerisi üzerine Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile öğrenci başarısız olduğu seçmeli bir dersin yerine başka bir seçmeli dersi alabilir. Başarısız olunan ders yerine yeni alınan ders için devam mecburiyeti vardır.

Sınav sonuçlarına itiraz

MADDE 28 – (1) Maddi hatalar nedeniyle sınav sonuçlarına itirazı olan öğrenci bu itirazını, sınav sonuçlarının ilanından itibaren en geç bir hafta içinde Enstitüye yazılı olarak yapabilir. İtirazlar dersi veren öğretim elemanınca incelenir, öğretim elemanının not değişikliği ile ilgili raporu Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

Akademik ortalamının hesaplanması

MADDE 29 – (1) Bir dersin kredisi ile başarı notu katsayısının çarpımı o dersin ağırlıklı puanını verir. Akademik ortalama, öğrencinin bir lisansüstü programa kayıt olmasından itibaren aldığı derslerin ağırlıklı puanlarının toplamının aynı derslerin kredi toplamına bölünmesiyle elde edilir.

(2) Bu hesaplamada bölme işlemi virgülden sonra iki basamak yürütülür.

Lisansüstü diploması

MADDE 30 – (1) Tez savunması/sanatta yeterlik/dönem projesi sınavında başarılı olan ve diğer koşulları da sağlayan lisansüstü öğrencisinin mezuniyeti Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile kesinleşir. Enstitü Yönetim Kurulunda mezuniyetine karar verilen öğrenciye lisansüstü diploması verilir. Diploma bir defa verilir. Öğrencinin verilen diplomayı kaybetmesi halinde, gazetede verilecek bir ilanla birlikte Enstitü Müdürlüğüne başvurması durumunda yüksek lisans diploması yerine geçecek, kayıptan dolayı verildiğini gösteren fotoğraflı bir belge düzenlenir.

(2) Diplomanın şekli Senato kararı ile belirlenir. Diploma hazırlanıncaya kadar, öğrenciye bir defaya mahsus geçici mezuniyet belgesi verilir. Bu belge, diploma verilirken geri alınır.

İlişik kesme

MADDE 31 – (1) Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla;

a) 2547 sayılı Kanununun 54 üncü maddesi ve 13/1/1985 tarihli ve 18634 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümleri uyarınca Üniversiteden çıkarılma cezası almış olan,

b) Kendi isteği ile kaydını sildiren,

c) Kayıt işlemini usulüne uygun yaptırmadığı veya kayıt hakkı kazanmadığı anlaşılan

öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Yükseköğretim kurumundan çıkarılma cezası sebebiyle kaydı silinen öğrenciler, Üniversitedeki hiçbir lisansüstü programa başvuramaz.

Mazeretler

MADDE 32 – (1) Mazeretin kabulü için haklı ve geçerli nedenlerin, kanıtlayıcı belgeleriyle beraber, mazeretin sona ermesinden itibaren on iş günü içinde Enstitüye bildirilmesi gerekir. Zamanında yapılmayan başvurular kabul edilmez.

(2) Haklı ve geçerli mazeretler şunlardır:

a) Öğrencinin tecil hakkını kaybetmesi veya tecilinin kaldırılması suretiyle askere alınması,

b) Öğrencinin, mesleği gereği veya lisansüstü çalışmaları ile ilgili öğrenim yapmak üzere yurt dışına çıkması veya aynı amaçla yurt içi/yurt dışı bir kuruluştaki görevlendirilmesi,

c) Öğrencinin sağlık raporuyla belgelenmiş bulunan sağlıkla ilgili mazeretinin Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kabul edilmiş olması,

ç) Anne, baba, kardeş, eş veya çocuğunun ölümü ya da bunların ağır hastalığı halinde başka bakacak kimsesinin bulunmaması nedeniyle öğrencinin öğrenimine ara vermek zorunda olduğunu belgelemesi,

d) Ders yükünü başarıyla tamamlayan bir öğrencinin tez çalışmasının, cihaz veya malzeme teminindeki güçlükler gibi kendi iradesi dışındaki nedenlerle aksaması,

e) Mahallin en büyük mülki amirince verilecek bir belge ile belgelenmiş olması şartıyla, tabii afetler nedeniyle öğrencinin öğrenimine ara vermek zorunda kalmış olması,

f) Enstitü Yönetim Kurulunun haklı ve geçerli kabul edeceği diğer nedenler.

(3) Mazereti Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen öğrenci, bu süre içinde derslere devam edemez ve sınavlara giremez. Bu süre içinde girilen sınavlar geçersiz sayılır. Öğrenci giremediği genel sınav için mazeret beyan edemez.

(4) Mazereti sebebiyle derslere devam şartını yerine getiremeyen öğrencinin mazeretli olarak geçirdiği süre devamsızlıktan sayılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 33 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bir bilim alanında, belirli bir bilgi ve beceri birikimi edinmesine ek olarak, bilimsel araştırma yapmasını, bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneği kazanmasını sağlamaktır.

(2) Öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi danışmanın isteği, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanının onayı ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçilebilir.

(3) Tezli yüksek lisans programı; Enstitüde yürütülen programlardan birinde ve/veya Üniversite içinde ya da yurt içi ve yurt dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarıyla ortaklaşa düzenlenmiş programlar şeklinde de yürütülebilir.

Süre

MADDE 34 – (1) Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi azami altı yarıyıldır. Bu Yönetmelik hükümlerinde belirtilen yükümlülükleri yerine getiren öğrenci üç yarıyıldan az olmamak üzere daha erken sürede programı tamamlayabilir. Azami sürede eğitimini başarı ile tamamlayarak mezun olamayan öğrenciler, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesi hükümlerine göre belirlenen ilgili dönem öğrenci katkı payını veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler. Bu durumda ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Dersler ve krediler

MADDE 35 – (1) Tezli yüksek lisans programı; toplam 21 krediden ve 60 AKTS’den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, uzmanlık alan dersi, seminer çalışması ve 30 AKTS karşılığında tez çalışmasından oluşur.

Seminer dersi

MADDE 36 – (1) Seminer çalışması kredisiz olup, danışman tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Her yüksek lisans öğrencisi, teze başlamadan önce seminer dersinde yazılı bir seminer hazırlamak, sözlü sunum yapmak ve başarılı olmak durumundadır. Seminer dersinin hangi dönemde yapılacağına danışmanca karar verilir.

Yüksek lisans tezi

MADDE 37 – (1) Öğrenci, danışmanın ve anabilim dalı başkanlığının onayı ile derslerini başarıyla tamamladıktan sonraki takip eden yarıyıl içerisinde tez konusunu bir tez öneri formu ile Enstitüye bildirir. Tez önerisi Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kesinleşir. Tez konusunda değişiklik yapılması gereken durumlarda da aynı işlem uygulanır.

Tez savunma sınavı jürisinin oluşturulması ve toplanması

MADDE 38 – (1) Yüksek lisans tez savunma sınavı jürisi, danışmanın önerisi, ilgili anabilim dalı başkanlığının teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenir. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı ve en az biri yükseköğretim kurumu içindeki başka bir anabilim/bilim dalından ve/veya başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç asıl ve iki yedek üyeden oluşur. İkinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

Tez savunma sınavı ve sınavın sonuçlanması

MADDE 39 – (1) Tezini tamamlayan öğrencinin danışmanı, öğrencinin tez savunma sınavına girebilmesi için anabilim dalı başkanlığına başvurur. Anabilim dalı başkanlığı tez jürisi ve savunma sınavı tarihi önerisiyle birlikte tezin

ciltlenmemiş altı nüshasını Enstitüye teslim eder.

(2) Tez çalışması, teze başlandığı tarihten itibaren bir yarıyıl geçmeden Enstitü Müdürlüğüne sunulmaz.

(3) Jüri üyeleri Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlendiği tarihten itibaren en erken onbeş gün, en geç bir ay sonra toplanarak, öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Öğrenci, tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır. Jüri üyeleri kendilerine tebligat yapıldığı andan itibaren mazeretlerini bir hafta içinde bildirir, mazereti olan üyenin yerine yedek üye davet edilir.

(4) Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavının sunulması dinleyicilere açık olarak yapılabilir. Ancak, öğrenciyi yalnız jüri üyeleri soru sorabilir.

(5) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında kabul, ret veya düzeltme kararlarından birini verir. Bu karar, anabilim dalı başkanlığı tarafından tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde sınav evrakıyla birlikte Enstitüye teslim edilir.

(6) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciyi tezini düzeltmesi için en fazla üç ay düzeltme süresi verilir. Öğrenci gerekli düzeltmeleri yaparak, tezini aynı jüri önünde yeniden savunur.

(7) Tezi reddedilen öğrenci yeni bir danışman veya tez konusu değiştirme hakkına sahiptir. Aynı tez konusuyla devam etmek isteyen öğrenci en erken üç ay, tez konusunu değiştiren öğrenci ise en erken altı ay içinde tekrar tez savunmasına alınabilir.

(8) Tez savunma sınavına mazereti nedeniyle gelemeyen öğrenci, mazeretini belgelemek zorundadır. Mazereti Enstitü Yönetim Kurulunca kabul edilen öğrenci, mazeretinin sona ermesinden itibaren bir ay içinde savunma sınavına alınır. Her ne sebeple olursa olsun, mazereti olmadan tez savunma sınavına gelmeyen veya mazeretleri Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kabul edilmeyen öğrenci en erken üç ay içinde Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla sınava alınır.

(9) Tezi hakkında düzeltme ya da ret kararı verilen ve azami öğrenim süresini aşan öğrenciler ilgili dönemin katlamalı öğrenci katkı payını veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler. Bu durumda tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

(10) Jüri tarafından kabul edilen tezler, tez yazım esaslarına uygun şekilde hazırlanarak Enstitünün belirlediği sayıda çoğaltılır, gerekli diğer doküman ve materyallerle birlikte bir ay içerisinde Enstitüye teslim edilir.

ALTINCI BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 40 – (1) Tezsiz yüksek lisans; en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan mezun olanlara meslekî konularda bilgi kazandırmak ve mevcut bilgileri uygulamada nasıl kullanacaklarını öğretmek amacıyla yaptırılan eğitim-öğretim ve dönem projesini kapsayan bir lisansüstü programdır. Hangi alanlarda tezsiz yüksek lisans programlarının açılacağına, ilgili anabilim dalının ve Enstitü kurulunun önerisi üzerine Senato tarafından karar verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı birinci ve ikinci öğretimde ayrı ayrı yürütülebilir.

Süre

MADDE 41 – (1) Tezsiz yüksek lisans programlarının tamamlanma süresi azami altı yarıyıldır. Azami sürede eğitimini başarı ile tamamlayarak mezun olamayan öğrenciler 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi hükümlerine göre belirlenen ilgili dönemin öğrenci katkı payını veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler. Bu durumda ders ve sınavlara katılma ile proje hazırlama hariç öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Dersler ve krediler

MADDE 42 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı; toplam 30 krediden ve 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla, en az on ders ile en az bir yarıyıl süreli 30 AKTS dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci bir yarıyıldan fazla 15 kredi

alabilir.

(2) Lisans öğrenimi sırasında alınmamış olmak şartıyla, öğrencinin danışmanınca da uygun görülen en çok 6 kredilik ders lisans derslerinden de seçilebilir.

Dönem projesi

MADDE 43 – (1) Dönem projesi dersi kredisiz olup, başarılı veya başarısız şeklinde değerlendirilir.

(2) Öğrenci, dönem projesinin konusunu, danışman ve anabilim dalı başkanlığının önerisi ile en geç derslerini başarıyla tamamladıktan sonraki yarıyılın ilk ayı içerisinde Enstitü Müdürlüğüne sunar. Proje konusu Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kesinleşir.

(3) Öğrenci, dönem projesini aldığı yarıyıllarda danışmanının açacağı dönem projesi dersine kayıt yaptırmak zorundadır. Öğrenci; dönem projesini tez yazım esaslarına uygun şekilde hazırlayarak en geç ilgili yarıyılın genel sınavlarını takip eden bir ay içerisinde Enstitüye teslim etmek zorundadır.

(4) Dönem projesinden başarısız sayılan öğrenci, yeni bir danışman veya proje konusu isteme hakkına sahiptir. Projeye aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci en erken bir ay, proje konusunu değiştiren öğrenci ise en erken iki ay içinde projesini tekrar teslim edebilir.

(5) Dönem projesinden başarısız sayılan ve azami öğrenim süresini aşan öğrenciler ilgili dönemin öğrenci katkı payını veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler. Bu durumda proje hazırlama hariç öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

YEDİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 44 – (1) Doktora programının amacı; öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Doktora programı sonunda hazırlanacak tezin;

- a) Bilime yenilik getirme,
  - b) Yeni bir bilimsel yöntem geliştirme,
  - c) Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama
- niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

(2) Doktora programı, Enstitüde yürütülen programlardan birinde ve/veya Üniversite içinde ya da yurt içi/yurt dışı diğer yükseköğretim kurumlarıyla ortaklaşa düzenlenmiş programlar şeklinde de yürütülebilir.

Süre

MADDE 45 – (1) Doktora programının azami tamamlanma süresi; yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için oniki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için ondört yarıyıldır. Azami sürede eğitimini başarı ile tamamlayarak mezun olamayan öğrenciler 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi hükümlerine göre belirlenen ilgili dönemin öğrenci katkı payını veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler. Bu durumda ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

(2) Öğrencinin doktora tezini Enstitüye teslim edebilmesi için en az üç kez tez izleme sınavından başarılı olması gerekir.

(3) Bu Yönetmelik hükümlerinde belirtilen yükümlülüklerini yerine getiren öğrenci daha kısa sürede programı tamamlayabilir.

Dersler ve krediler

MADDE 46 – (1) Doktora programı; yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için toplam 24 krediden ve 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az sekiz ders, uzmanlık alan dersi, seminer çalışması, yeterlik sınavı ve tez çalışmasından oluşur.

(2) Doktora programı; lisans derecesiyle kabul edilen öğrenciler için toplam 48 krediden ve 120 AKTS'den az olmamak koşuluyla onaltı ders, uzmanlık alan dersi, seminer çalışması, yeterlik sınavı ve tez çalışmasından oluşur.

(3) Doktora programına lisans veya yüksek lisans derecesiyle kabul edilen öğrenciler için tez çalışması 60 AKTS değerindedir.

(4) Bir yarıyılıda alınan derslerin toplam kredisi 15'i geçemez.

Seminer dersi

MADDE 47 – (1) Seminer çalışması kredisiz olup, danışman tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Her doktora öğrencisi, teze başlamadan önce seminer dersinde yazılı bir seminer hazırlamak, sözlü sunum yapmak ve başarılı olmak durumundadır. Seminer dersinin hangi dönemde yapılacağına danışman karar verir.

Doktora yeterlik sınavı

MADDE 48 – (1) Yeterlik sınavı ile ilgili esaslar şunlardır:

a) Doktora yeterlik sınavının amacı; öğrencinin temel konular ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda derinliğine bilgi sahibi olup olmadığının sınanmasıdır. Öğrenci, derslerini başarı ile tamamladığı yarıyılı takip eden bir ay içinde, danışmanın onayı ile yeterlik sınavına girmek istediğini belirten bir dilekçe ile Enstitüye başvurur. Enstitü Yönetim Kurulu, öğrencinin yeterlik sınavına gireceği tarihi belirler. Yeterlik sınavları Nisan-Mayıs ve Kasım-Aralık aylarında olmak üzere yılda iki kez yapılır.

b) Yeterlik sınavları, ilgili anabilim dalı akademik kurulu tarafından önerilen, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından onaylanan ve ilgili bilim dalı başkanlarından oluşan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Bilim dalı başkanlarının sayısının yeterli olmadığı durumda, ilgili anabilim dalı öğretim üyelerinden de komiteye üye yapılabilir. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacı ile sınav jürileri kurulmasını önerebilir. Doktora yeterlik komitelerinin görev süresi iki yıldır.

c) Doktora yeterlik komitesi, en az biri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç asil ve iki yedek öğretim üyesinden oluşan bir sınav jürisi oluşturur. Doktora yeterlik komitesi, yeterlik sınav jürisi belirlerken, bu jürinin en az birinin yakın bir anabilim dalından olmasına da karar verebilir. Danışman bu jürinin doğal üyesidir. Yedek üyelerden en az biri diğer üniversitelerin öğretim üyelerinden seçilebilir. Jüri üyeleri kendilerine tebligat yapıldığı tarihten itibaren, bir hafta içerisinde varsa mazeretlerini Enstitü Müdürlüğüne bildirirler. Mazereti olan üyenin yerine yedek üye davet edilir.

ç) Doktora yeterlik sınavı; öğrencinin ilgili bilim alanındaki yeteneğini ve araştırmaya olan eğilimini belirleyecek yazılı ve sözlü kısımlardan oluşur. Sınavın tarihi, yeri ve saati en az üç gün önceden Enstitüde ve ilgili anabilim dalında ilan edilir. Yeterlik sınavının sözlü kısmı herkese açık olup, öğrenciye yalnız jüri üyeleri soru sorabilir. Doktora yeterlik sınavında öğrencinin başarılı sayılabilmesi için, yazılı ve sözlü sınavlardan 100 puan üzerinden en az 75 puan alması gerekir. Jüri, sözlü sınav sonucunu bir rapor halinde yazılı sınav belgeleri ile birlikte en geç üç gün içinde ilgili anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile Enstitü Müdürlüğüne teslim eder.

d) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenciler, bir sonraki yeterlik sınavı döneminde tekrar sınava alınır.

e) Doktora yeterlik jürisi, doktora yeterlik sınavında başarılı bulduğu bir öğrenci için yetersiz olduğu konularda ders yükünü tamamlamış olsa bile, yeni dersler almasını raporlarında belirterek isteyebilir.

Tez izleme komitesi

MADDE 49 – (1) Doktora yeterlik sınavında başarılı olan öğrenci için, danışmanın ilgili anabilim dalı başkanlığına önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede öğrencinin danışmanından başka üyelerden en az

birinin yakın bir anabilim dalından veya farklı bir üniversitenin ilgili/yakın bir anabilim dalından oluşturulur. İkinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki yarıyıllarda, ilgili anabilim dalı başkanının gerekçeli önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile komite üyelerinde değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 50 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini, tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, danışmanının kontrolünde tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu, sözlü savunmadan en az onbeş gün önce komite üyelerine sunar.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabulüne veya reddedilmesine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, komite tarafından anabilim dalı başkanlığına teslim edilir. Anabilim dalı başkanlığınca tez önerisi, sözlü savunmayı izleyen üç gün içinde Enstitüye gönderilir. Tez önerisi Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kesinleşir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve tez konusu belirlenmesini isteyebilir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa, aynı tez önerisiyle devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde; tez önerisini değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az onbeş gün önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda, o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki yarıyıldaki yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(5) Tez önerisi raporunu süresi içinde sunmayan öğrenci, o dönem için başarısız sayılır.

Tezin sonuçlandırılması

MADDE 51 – (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Enstitü tez yazım esaslarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Tezini tamamlayan öğrencinin danışmanı, öğrencinin tez savunma sınavına girebilmesi için anabilim dalı başkanlığına başvurur. Anabilim dalı başkanlığı tez jürisi, savunma sınavı tarihi ve yeri önerisiyle birlikte tezin ciltlenmemiş sekiz nüshasını en geç bir ay içinde Enstitüye teslim eder.

(3) Tez savunma sınavı jürisi, danışmanın ilgili anabilim dalı başkanlığına önerisi, anabilim dalı başkanlığının teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve tez izleme komitesinde olmadığı durumda en az biri başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere beş asil üyeden oluşur. Yedek üyelerden biri başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere iki öğretim üyesi olması gerekir. Enstitü Yönetim Kurulu tarafından atanan jüri üyeleri, kendilerine tebligat yapıldığı tarihten itibaren bir hafta içerisinde varsa mazeretlerini Enstitü Müdürlüğüne bildirir. Mazereti olan üyenin yerine yedek üye davet edilir.

(4) Jüri üyeleri Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlendiği tarihten itibaren en erken onbeş gün ve en geç bir ay içinde, tezle ilgili ayrıntılı kişisel değerlendirme raporlarını hazırlayarak, öğrencinin dosyasına konulmak üzere Enstitü Müdürlüğüne teslim eder ve öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Öğrenci, tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(5) Tez savunma sınavının yeri, tarihi ve saati en az üç gün önceden Enstitüde ve ilgili anabilim dalında ilan edilir. Sınav, dinleyicilere açık olarak yapılır. Ancak, öğrenciye yalnız jüri üyeleri soru sorabilir. Sınav, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur.

(6) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Olumsuz oy kullanan üyeler gerekçelerini ilgili tutanağa eklerler. Bu karar, ilgili anabilim dalı başkanlığına teslim edilir ve anabilim dalı başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç gün içinde sınav evrakıyla birlikte Enstitüye bildirilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç altı ay içinde gereğini yaparak tezini zorunlu haller dışında aynı jüri önünde yeniden savunur.

(7) Jüri tarafından tezi hakkında ret kararı verilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu belirlenmesini isteyebilir. Böyle bir değişiklik talebi olması durumunda bu Yönetmeliğin ilgili hükümleri uygulanır. Tez konusu

değişikliğine gitmeyen öğrenci iki yarıyıldan (bir yıl) önce tez savunmasına giremez.

(8) Jüri tarafından kabul edilen tezler, tez yazım esaslarına uygun şekilde hazırlanarak Enstitünün belirlediği sayıda çoğaltılır, gerekli diğer doküman ve materyallerle birlikte bir ay içinde Enstitüye teslim edilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 52 – (1) Sanatta yeterlik programı; özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan bir yükseköğretim programıdır.

(2) Sanatta yeterlik programı yüksek lisans derecesine sahip öğrenciler için toplam 24 krediden ve 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az sekiz ders ve uygulamalar ile yeterlik sınavı, tez veya sergi, proje, resital, konser, temsil gibi 60 AKTS değerindeki çalışmalardan oluşur.

(3) Sanatta yeterlik programı lisans derecesine sahip öğrenciler için toplam 48 krediden ve 120 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az 16 ders ve uygulamalar ile yeterlik sınavı, tez veya sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalardan oluşur.

(4) Bir yarıyıldan alınan derslerin toplam kredisi 15'i geçemez.

(5) Sanatta yeterlik programındaki bir öğrenci Enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en çok üç ders seçebilir.

Süre

MADDE 53 – (1) Sanatta yeterlik programına ilişkin süreler, bu Yönetmeliğin doktora programındaki hükümlerine göre yürütülür.

Sanatta yeterlik sınavı

MADDE 54 – (1) Sanatta yeterlik sınavının amacı, sanatta yeterlik derslerini ve ilgili uygulamaları başarıyla tamamlayan öğrencinin temel konular ve sanatta yeterlik çalışmasıyla ilgili konularda derinliğe sahip olup olmadığını sınamasıdır. Sanatta yeterlik sınavının uygulanması bu Yönetmeliğin doktora yeterlik sınavına ilişkin hükümlerine göre yapılır.

Sanatta yeterlik çalışması

MADDE 55 – (1) Sanatta yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan bir öğrenci için; danışman, anasanat dalı başkanı ve o anasanat dalında görevli başka bir öğretim üyesinden oluşacak bir komite tarafından öğrencinin tez çalışması mı yoksa sanat eseri çalışması mı yapacağı belirlenerek Enstitüye önerilir. Bu öneri Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

(2) Sanatta tez çalışması yapmasına karar verilen öğrenciler için, bu Yönetmeliğin doktora tez çalışmasına ilişkin hükümleri uygulanır.

(3) Sanat eseri çalışması yapmasına karar verilen öğrenciler için;

a) Her öğrenci için bir sanat eseri çalışması izleme komitesi oluşturulur. Bu komitenin oluşturulmasında ve çalışmasında bu Yönetmeliğin doktora tez izleme komitesine ilişkin hükümleri uygulanır.

b) Öğrencinin yapacağı sanat eseri çalışmasının mahiyetini, içeriğini ve gerekirse yöntemini içeren bir sanat eseri çalışması önerisi danışman gözetiminde öğrenci tarafından yazılarak anasanat dalı başkanlığınca Enstitüye önerilir. Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile öneri kesinleşir.

c) Sanat eseri çalışmasının tamamlanmış sayılması için öğrenci, çalışmasını açıklayan ve belgeleyen yazılı bir metni Enstitünün tez yazım kılavuzuna uygun biçimde hazırlar ve bu metnin altı adet kopyasını Enstitüye sunar. Bu metin bir tez olmayıp, sanat dalının ve o daldaki çalışmanın özelliğine göre değişebilen, bazı durumlarda ortaya konan orijinal

bir sanat eserini, hazırlanan üst düzeyde bir sergiyi, resitali, ya da temsili açıklayan bir ön rapor niteliğindedir.

ç) Sanat eseri çalışmasının sonuçlandırılması ile ilgili diğer tüm hususlar bu Yönetmeliğin doktora tezinin sonuçlandırılmasına ilişkin hükümlerine göre yapılır. Ancak burada tezin yerini sanat eseri alır. Sanat eseri ise, yazılı orijinal bir çalışma olabileceği gibi, uygulamalı olarak sunulan resital, temsil ve benzeri çalışma da olabilir. Resital, temsil ve benzeri çalışma olması durumunda, öğrencinin hazırladığı üst düzeyde bir sanat eserini jüri önünde icra etmesi ve savunması istenir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Öğrenci değişimi

MADDE 56 – (1) Yurt dışındaki ve yurt içindeki öğrenci değişimi ve ders almayla ilgili olarak, Üniversite ile yurt içindeki ve yurt dışındaki başka bir üniversite/teknoloji Enstitüsü arasında yapılan Avrupa Birliği, Socrates-Erasmus, Farabi ve benzeri öğrenci değişimi anlaşmaları uyarınca, öğrenci değişimi programı çerçevesinde, yurt içindeki ve yurt dışındaki üniversitelere bir veya iki yarıyıl süreyle öğrenci gönderilebilir. Aynı değişim kapsamında, diğer üniversitelerden gelen öğrencilere de, Üniversitede okudukları süre içerisinde bu Yönetmelik hükümleri uygulanır. Değişim programlarının uygulanmasına ilişkin esaslar Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Disiplin

MADDE 57 – (1) Öğrencilerin disiplin iş ve işlemleri; Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülür.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 58 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; 1/7/1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ve Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliği hükümleri ile Senato ve ilgili Enstitülerin yönetim kurulları kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 59 – (1) 23/9/2009 tarihli ve 27355 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Aksaray Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 60 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 61 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Aksaray Üniversitesi Rektörü yürütür.